

Działanie „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” – informacja o rezultatach wdrażania w latach 2007-2012

1 INFORMACJE OGÓLNE

1.1 Wprowadzenie

W latach 2007-13 w ramach II filaru WPR w Polsce wdrażany jest 1 program - „Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-13 (PROW)”. Podstawą funkcjonowania PROW 2007–2013 w Polsce jest program operacyjny zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej oraz ustawa z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr 64, poz. 427 z późn. zm.) wraz z przepisami wykonawczymi.

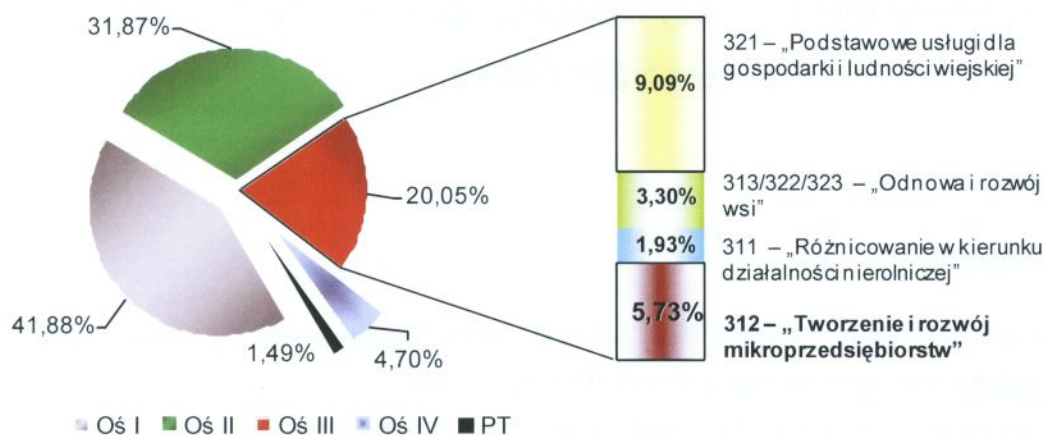
W PROW 2007-2013 finansowane są 23 działania przypisane do trzech osi wiodących. W osi I skoncentrowane są działania poprawiające konkurencyjność sektora rolnego i leśnego. Oś II służy poprawie środowiska naturalnego, a w osi III skupiono się na jakości życia na obszarach wiejskich i różnicowaniu gospodarki. Oś IV Leader realizuje cele osi III poprzez wdrażanie lokalnych strategii rozwoju.

Działanie „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”, oznaczone w PROW 2007-13 kodem 312, realizowane jest w ramach osi III. Celem działania jest wzrost konkurencyjności gospodarczej obszarów wiejskich, rozwój przedsiębiorczości i rynku pracy, a w konsekwencji - wzrost zatrudnienia na obszarach wiejskich. Pomocy udziela się podmiotom z tytułu inwestycji związanych z tworzeniem lub rozwojem mikroprzedsiębiorstw, działających w zakresie:

- usług dla ludności;
- sprzedaży hurtowej i detalicznej;
- rzemiosła lub rękodzielnictwa;
- robót i usług budowlanych oraz instalacyjnych;
- usług turystycznych oraz związanych ze sportem, rekreacją i wypoczynkiem;
- usług transportowych;
- usług komunalnych;
- magazynowania lub przechowywania towarów;
- wytwarzania produktów energetycznych z biomasy;
- rachunkowości, doradztwa lub usług informatycznych.

1.2 Budżet działania w podziale regionalnym

Na realizację PROW 2007-2013 przeznaczono blisko 17.4 mld euro z czego 13.4 mld euro stanowią środki pochodzące z budżetu UE, a pozostałą część stanowią krajowe środki publiczne. Około 20% budżetu (3,56 mld euro środków publicznych) przeznaczono dla działań realizowanych w ramach Osi III. Działanie „312 – Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” posiada budżet w wysokości 1 024 mln euro tj. 5,7% całkowitej puli środków publicznych PROW.

Wykres 1. Alokacja środków publicznych ogółem w ramach PROW 2007-13 oraz budżet osi III. Źródło: Opracowanie własne.

Ponadto w ramach lokalnych strategii rozwoju realizowanych w ramach osi IV Leader mogą być realizowane operacje w zakresie wsparcia mikroprzedsiębiorstw. Szacuje się, że środki zaplanowane na te cele wynoszą 10 % budżetu Lokalnych Grup Działania¹. W niniejszym opracowaniu kwestia inwestycji w rozwój mikroprzedsiębiorstw poprzez podejście Leader nie jest omawiana.

W celu zapewnienia zrównoważonego dostępu do środków w skali kraju, budżet działania 312 został podzielony między województwa. Podziału tego dokonano w oparciu o liczbę ludności wiejskiej i ludności miast do 5 tys. mieszkańców (LR).

$$LR = LR_1 + LR_2 + \dots + LR_k + \dots + LR_{16}$$

Udział procentowy województwa k w puli środków przeznaczonych na działanie określony jest udziałem województwa k w liczbie ludności wiejskiej i ludności miast do 5 tys. mieszkańców w kraju.

$$ULR_k = LR_k / LR$$

Kryteria dokonywania podziału zostały zatwierdzone przez Komitet Monitorujący.

1.3 Poziom kontraktacji

Działanie 312 uruchomione zostało 5 maja 2009, przeprowadzono trzy nabory wniosków, z czego ostatni zakończył się w dniu 7 października 2011. W niniejszym opracowaniu uwzględnia się dane dotyczące 10350 projektów zatwierdzonych do realizacji do dnia 31.12.2012 r.

¹ Badanie nt.: „Oś IV PROW 2007 – 2013 – Lokalne Grupy Działania i Lokalne Strategie Rozwoju”; www.minrol.gov.pl.

Największe wykorzystanie środków mierzone stosunkiem wartości zawartych umów do budżetu działania odnotowano w województwach: wielkopolskim (67,9%), warmińsko-mazurskim (58,9%) oraz pomorskim (53,2%) i śląskim (52,3%). Najniższy poziom zakontraktowania występuje w: dolnośląskim (22,2%), łódzkim (27,4%) oraz kujawsko-pomorskim (33,5%).

Ponadto należy zauważyć, że w skali kraju wnioski złożone do dnia 31.12.2012 r. stanowią 144,0% budżetu działania.

1.4 Lokalizacja projektów

Do końca czerwca 2012 podpisano 7822 umowy z beneficjentami realizującymi operacje na terenie 1812 gmin zlokalizowanych w 312 powiatach [Rysunek 1.]. Najwięcej umów z beneficjentami zawarto w województwach: wielkopolskim (1284), małopolskim (795), podkarpackim (765) oraz mazowieckim (744). Najmniej natomiast umów zawarto w województwie lubuskim (179), opolskim (194) oraz dolnośląskim (209).

Rysunek 1. Zakontraktowane projekty. Źródło: Opracowanie własne (baza projektów z 30.06.2012r.).

2 BENEFICJENCI DZIAŁANIA

2.1 Wprowadzenie

Beneficjentem działania może być osoba fizyczna, osoba prawna, lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która prowadzi (podejmuje) działalność jako mikroprzedsiębiorstwo zatrudniające poniżej 10 osób i mające obrót nieprzekraczający równowartości w zł 2 mln euro.

Pomoc może być przyznana, jeżeli:

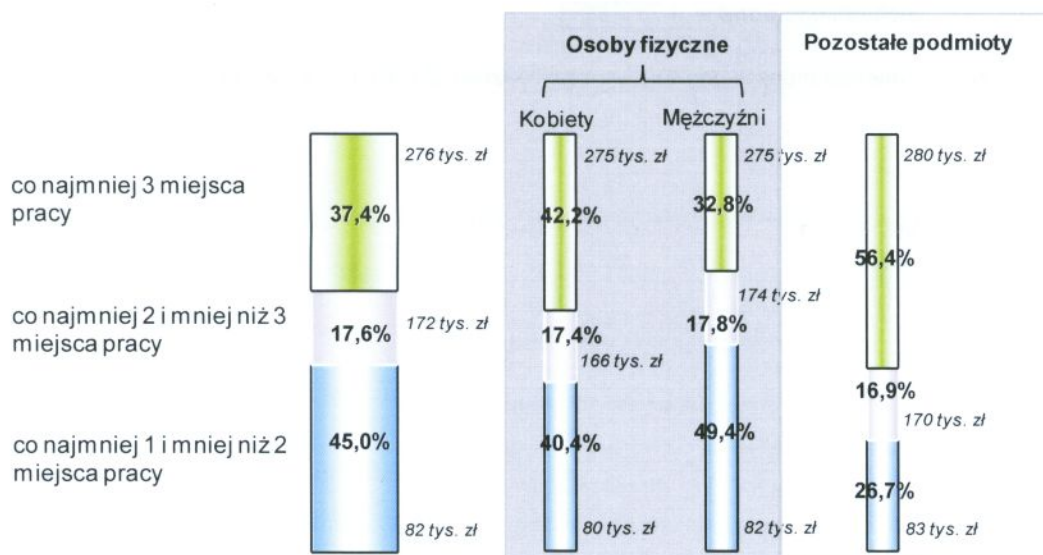
- operacja jest uzasadniona pod względem ekonomicznym;
- operacja spełnia wymagania wynikające z obowiązujących przepisów prawa, które mają zastosowanie do tej operacji;
- siedziba lub oddział lub miejsce zamieszkania przedsiębiorcy oraz, w przypadku operacji związanych z nieruchomością, miejsce położenia nieruchomości, znajdują się:
 - w miejscowości należącej do: gminy wiejskiej albo gminy miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 tys. mieszkańców, albo gminy miejskiej, z wyłączeniem miejscowości liczących powyżej 5 tys. mieszkańców,
 - w przypadku podmiotów innych niż grupy producentów rolnych, wstępnie uznane grupy producentów owoców i warzyw, uznane organizacje producentów owoców i warzyw oraz podmioty świadczące usługi dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa,
 - na obszarach wiejskich zgodnie z najszerszą definicją, tj. miejscowości należącej do: gminy wiejskiej albo gminy miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących powyżej 20 tys. mieszkańców, albo gminy miejskiej, z wyłączeniem miejscowości liczących powyżej 5 tys. mieszkańców,
 - w przypadku grup producentów rolnych, wstępnie uznanych grup producentów owoców i warzyw, uznanych organizacji producentów owoców i warzyw oraz podmiotów świadczących usługi dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa;
- biznesplan przewiduje utworzenie co najmniej 1 miejsca pracy, co uzasadnione jest zakresem rzeczowym operacji;
- w ostatnich 2 latach wnioskodawca nie uzyskał pomocy inwestycyjnej w ramach PO Kapitał Ludzki, działanie „Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia”.

2.2 Finansowanie operacji i utworzone miejsca pracy

Pomoc przyznana beneficjentowi ma formę zwrotu części kosztów kwalifikowalnych operacji, a maksymalna wysokość pomocy udzielonej beneficjentowi, w okresie realizacji Programu, nie może przekroczyć 300 tys. zł z tym że, wysokość pomocy nie może przekroczyć:

- 100 tys. zł - jeżeli ekonomiczny plan operacji przewiduje utworzenie co najmniej 1 i mniej niż 2 miejsc pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne i jest to uzasadnione zakresem rzeczowym operacji,
- 200 tys. zł - jeżeli ekonomiczny plan operacji przewiduje utworzenie co najmniej 2 i mniej niż 3 miejsc pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne i jest to uzasadnione zakresem rzeczowym operacji,
- 300 tys. zł - jeżeli ekonomiczny plan operacji przewiduje utworzenie co najmniej 3 miejsc pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne i jest to uzasadnione zakresem rzeczowym operacji.²

Z danych zawartych na wykresie 2 wynika, iż 45% beneficjentów utworzyło 1 - 2 miejsca pracy, a 37,4% co najmniej 3 miejsca pracy. Beneficjenci tworzący co najmniej 3 miejsca pracy wnioskowali średnio o kwotę 276 tys. zł.

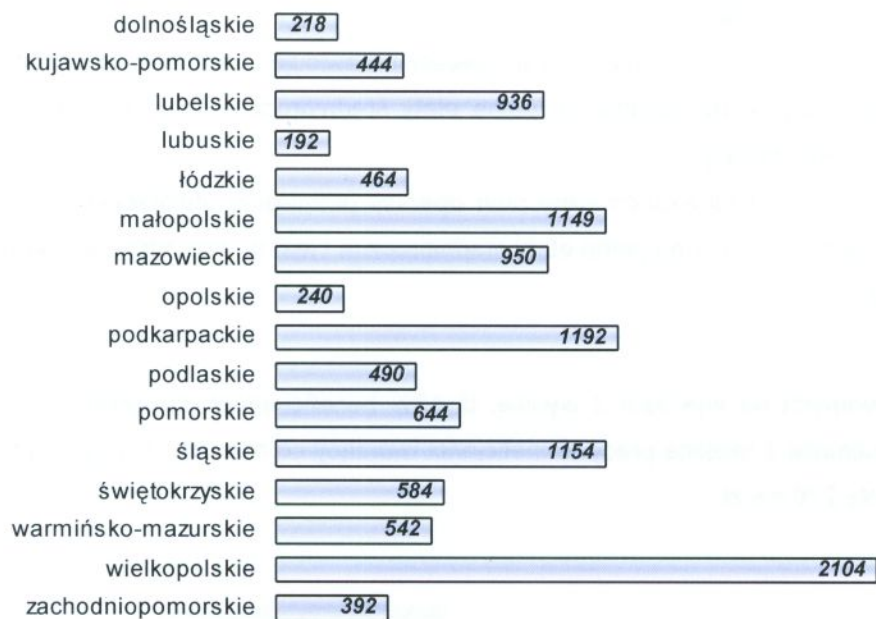

Wykres 2. Utworzone miejsca pracy. Źródło: Opracowanie własne.

W związku z realizacją dotychczas zatwierdzonych operacji utworzonych zostanie w skali kraju 11 695 miejsc pracy.

² W początkowej fazie realizacji Programu (nabór wniosków w 2009 roku) pomoc w wysokości maksymalnej 100 tys. zł dotyczyła operacji w wyniku których tworzone były 1 lub 2 miejsca pracy, 200 tys. zł. – więcej niż 2 i mniej niż 5 miejsc pracy oraz 300 tys. zł – powyżej 5 miejsc pracy.

Wykres 3 przedstawia liczbę miejsc pracy jaka zostanie utworzona w poszczególnych województwach.

Wykres 3. Utworzone miejsca pracy w podziale na województwa. Źródło: Opracowanie własne.